

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

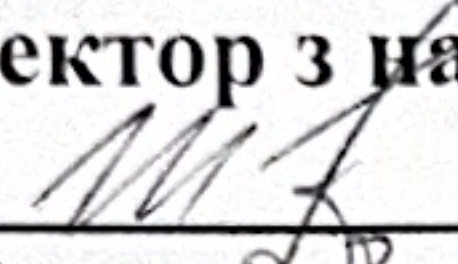
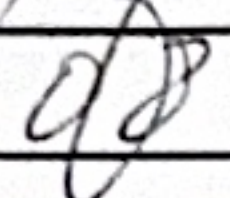
Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра права імені академіка УАН о. Івана Луцького

Кафедра інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
“31” 2026р.

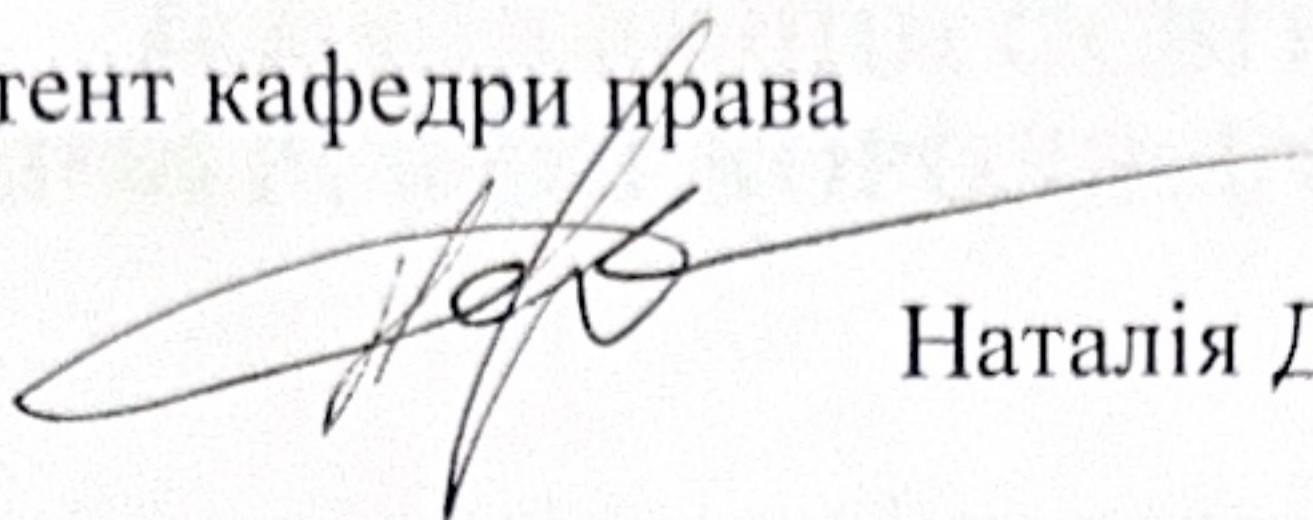
ОСНОВИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	F Інформаційні технології
Спеціальність:	F2 Інженерія програмного забезпечення
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Розробка та тестування програмного забезпечення
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов’язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання	I

РОЗРОБНИК:

доктор філософії, асистент кафедри права
імені академіка УАН
о. Івана Луцького

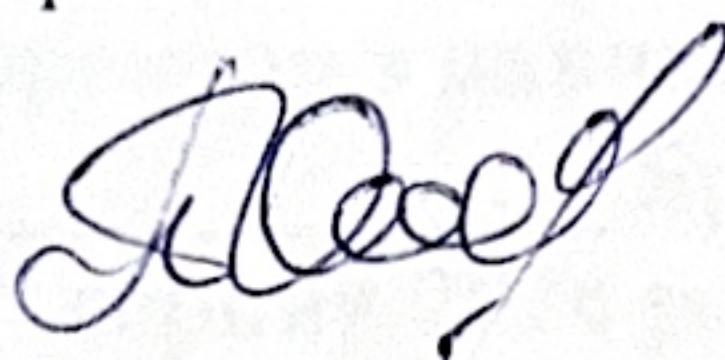

Наталія ДУКАЧ-ВАСИЛЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри права
імені академіка УАН
о. Івана Луцького
протокол 1 № від 27 серпня 2026 р.

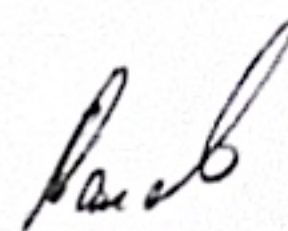
В.о. завідувача кафедри

Олександра ПТАШНИК

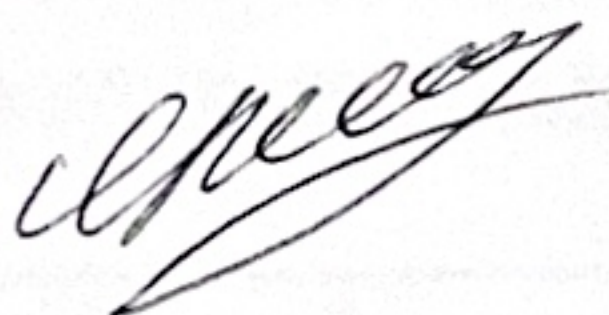
УЗГОДЖЕНО:

Завідувач кафедри інформаційних технологій

Олександр ІВАНОВ

Гарант ОПП

Володимир МАКОВИШИН

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31.08.2026 р.

Е-mail	nataliia.dukach@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	ауд. 201
Посилання на сайт	Наталія Дукач-Василенко
Сторінка курсу в СДО	Основи наукового пізнання

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Основи наукового пізнання»

Навчальна дисципліна «Основи наукового пізнання» спрямована на формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про науку як особливу сферу пізнавальної діяльності, закономірності розвитку наукового знання та основні принципи організації наукових досліджень. У межах освітнього компонента студенти ознайомлюються із сутністю та структурою наукового пізнання, його основними формами, рівнями й методами, особливостями постановки наукової проблеми, формулювання мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження.

Особлива увага приділяється формуванню практичних навичок роботи з науковими джерелами, пошуку, відбору, систематизації та критичного аналізу інформації, застосуванню загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. Дисципліна передбачає ознайомлення здобувачів із принципами академічної доброчесності, правилами цитування та оформлення результатів наукової роботи, основами підготовки наукових текстів і представлення результатів власних досліджень.

Вивчення освітнього компонента сприятиме розвитку критичного й аналітичного мислення, дослідницької культури та здатності самостійно організовувати пізнавальну діяльність, аргументувати власні висновки й використовувати інструментарій наукового пізнання у навчальній, професійній та дослідницькій діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни: вивчення теоретичних засад, принципів, форм і методів наукового пізнання, формування у здобувачів освіти навичок організації та проведення наукових досліджень, критичного аналізу й систематизації інформації, академічного письма та представлення результатів дослідницької діяльності з дотриманням принципів академічної доброчесності.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- основні поняття, категорії, принципи та закономірності наукового пізнання;
- сутність науки, її функції, структуру та роль у розвитку суспільства;
- основні форми та рівні наукового пізнання;
- особливості емпіричного та теоретичного рівнів наукового дослідження;

- основні загальнонаукові та спеціальні методи наукового дослідження;
- структуру та основні етапи організації наукового дослідження;
- принципи формулювання наукової проблеми, теми, мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження;
- основні види наукової інформації та принципи пошуку, відбору, систематизації й опрацювання наукових джерел;
- вимоги до структури, змісту та оформлення навчально-наукових і наукових робіт;
- основні принципи та правила академічного письма;
- правила цитування, оформлення покликань та списку використаних джерел;
- сутність і принципи академічної доброчесності, основні види її порушень та способи їх запобігання;
- основні вимоги до представлення, апробації та захисту результатів наукового дослідження;
- можливості використання сучасних цифрових технологій та інформаційних ресурсів у науково-дослідній діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- використовувати понятійно-категоріальний апарат наукового пізнання;
- визначати актуальність наукової проблеми та обґрунтовувати вибір теми дослідження;
- правильно формулювати мету, завдання, об'єкт і предмет наукового дослідження;
- обирати та застосовувати методи дослідження відповідно до поставленої мети й завдань;
- здійснювати пошук наукової інформації в бібліотечних фондах, електронних ресурсах та наукових базах даних тощо;
- аналізувати, критично оцінювати, систематизувати та узагальнювати інформацію з різних наукових джерел;
- працювати з науковою літературою, коректно цитувати використані джерела та оформлювати бібліографічні покликання;
- структурувати та оформлювати навчально-наукові й дослідницькі роботи відповідно до встановлених вимог;
- формулювати аргументовані висновки на основі отриманих результатів дослідження;

- дотримуватися принципів академічної доброчесності під час виконання навчальних і наукових робіт;
- використовувати сучасні цифрові інструменти для пошуку, опрацювання, аналізу та представлення наукової інформації;
- готувати презентації, доповіді та інші форми представлення результатів дослідження;
- аргументовано презентувати та захищати результати власної науково-дослідної роботи.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Основи наукового пізнання» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП “Розробка та тестування програмного забезпечення” (2026/2027).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 01. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.
ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	
ЗК 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово.	
ЗК 05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПРН 02. Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності
ЗК 08. Здатність діяти на основі етичних міркувань	
ЗК 09. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	
ЗК 10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	
ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства,	

усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність до національного спротиву	
ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	
СК 01. Здатність ідентифікувати, класифікувати формулювати вимоги до програмного забезпечення.	
СК 05. Здатність дотримуватися специфікацій, стандартів, правил і рекомендацій в професійній галузі при реалізації процесів життєвого циклу.	
СК 08. Здатність застосовувати фундаментальні і міждисциплінарні знання для успішного розв'язання завдань інженерії програмного забезпечення.	
СК 09. Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники,	

що впливають на сферу професійної діяльності.	
---	--

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	1		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	16 (в годинах)	4 (в годинах)
	семінари, практичні	14 (в годинах)	2 (в годинах)
Самостійна робота		60 (в годинах)	84 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	екзамен 2 (в годинах)		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
-	-

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Вступне заняття. Наука та наукове пізнання: сутність, структура і значення (2 год.)

Про особливості курсу. Сутність і визначення науки. Наука як форма пізнання та сфера суспільної діяльності. Основні відмінності між науковим і ненауковим знанням. Ключові поняття: істина, факт, проблема, гіпотеза, концепція, теорія, методологія. Емпіричний і теоретичний рівні наукового пізнання. Поняття наукової революції та наукової парадигми. Роль науки в сучасному суспільстві.

Самостійна робота: Взаємозв'язок науки, освіти та практики.

Тема 2. Організація та логіка наукового дослідження (2 год.)

Поняття наукового дослідження. Основні етапи проведення наукового дослідження. Вибір та обґрунтування актуальності теми. Наукова проблема. Формулювання мети і завдань дослідження. Визначення об'єкта та предмета. Дослідницькі питання та наукова гіпотеза. Наукова новизна і практичне значення дослідження.

Самостійна робота: Основні види наукових робіт: тези доповіді, наукова стаття, курсова та кваліфікаційна робота, монографія, дисертація.

Тема 3. Методологія та методи наукового дослідження (2 год.)

Поняття методології, методу та методики дослідження. Науковий метод та його основні етапи. Загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Методи емпіричного пізнання: спостереження, порівняння, вимірювання, опитування, експеримент. Методи теоретичного пізнання: аналіз і синтез, індукція та дедукція, абстрагування, узагальнення, моделювання. Якісні та кількісні методи дослідження. Критерії вибору методів відповідно до мети та завдань дослідження.

Самостійна робота: спеціальні методи наукових досліджень ІПЗ.

Тема 4. Робота з джерелами наукової інформації (2 год.)

Поняття та види наукової інформації. Первинні та вторинні джерела. Основні принципи пошуку наукової інформації. Формування ключових слів і пошукових запитів. Критерії оцінювання достовірності та якості інформації. Критичний аналіз наукових публікацій. Збір, систематизація та опрацювання інформації. Основи роботи з наукометричними базами даних. *Самостійна робота:* Національні та міжнародні інформаційно-пошукові системи. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Google Scholar та BASE.

Тема 5. Дизайн-мислення, критичне та креативне мислення в науковому пізнанні (2 год.)

Поняття дизайн-мислення та можливості його використання в науковій діяльності. Основні етапи дизайн-мислення: емпатія, визначення проблеми, генерація ідей, прототипування, тестування. Критичне мислення як складова наукового пізнання. Когнітивні упередження та їхній вплив на дослідника. Креативність і генерування наукових ідей. Зв'язок дизайн-мислення з теорією вирішення творчих завдань (TRIZ).

Самостійна робота: Приклади застосування дизайн-мислення в ІПЗ.

Тема 6. Штучний інтелект у науковій діяльності (2 год.)

Поняття штучного та генеративного інтелекту. Можливості використання ШІ в роботі дослідника. Використання інструментів ШІ для пошуку інформації, генерування ідей, аналізу та структурування матеріалів, роботи з текстами й даними. Основи ефективної взаємодії із системами генеративного ШІ. Можливості, ризики й обмеження використання ШІ в науковій та освітній діяльності.

Самостійна робота: Перевірка достовірності отриманої інформації. Галюцинації та упередження моделей ШІ.

Тема 7. Наукова етика та академічна доброчесність (2 год.)

Поняття наукової етики та академічної доброчесності. Основні принципи відповідальної дослідницької діяльності. Академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та інші порушення академічної доброчесності, відповідно до чинного законодавства. Правила використання та цитування наукових джерел. Авторство та співавторство. Програмні засоби перевірки текстів. Етичні аспекти використання штучного інтелекту в науковій діяльності.

Самостійна робота: Історичні приклади порушення наукової етики. Відповідальність науковця перед суспільством.

Тема 8. Оформлення та презентація результатів наукового дослідження (2 год.)

Основи академічного письма та наукового стилю. Структура наукового тексту. Формулювання аргументованих висновків. Цитування, покликання та оформлення списку використаних джерел. Використання цифрових інструментів у науковій роботі. Робота з текстом, таблицями, рисунками та формулами. Принципи візуальної простоти та представлення даних за

допомогою графіків, таблиць та інфографіки. Представлення та захист результатів наукової роботи. Типові помилки під час наукової презентації та публічного виступу.

Самостійна робота: Специфіка оформлення та презентації результатів наукового дослідження в ІПЗ.

Зміст семінарських занять

Тема 1. Від наукової проблеми до дослідницького питання (2 год.)

Практична робота з визначення та формулювання наукової проблеми. Відмінності між темою, проблемою та дослідницьким питанням. Аналіз прикладів широких і конкретних дослідницьких питань. Формулювання актуальності, мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження на основі запропонованих викладачем кейсів. Формулювання наукової гіпотези та визначення можливих шляхів її перевірки.

Самостійна робота: аналіз запропонованих тем досліджень, виявлення помилок у формулюванні їх основних структурних елементів та представлення виправлених варіантів.

Тема 2. Методи наукового дослідження: обираємо правильний інструментарій (2 год.)

Практичний розбір структури наукового методу: проблема → дослідницьке питання → гіпотеза → вибір методів → збір інформації → аналіз → висновки. Класифікація методів наукового дослідження. Визначення емпіричних і теоретичних методів. Порівняння кількісного та якісного підходів до проведення досліджень. Спеціальні методи наукових досліджень ІПЗ.

Самостійна робота: розроблення методологічної стратегії для запропонованої викладачем дослідницької ситуації та обґрунтування обраних методів.

Тема 3. Критичне, креативне та дизайн-мислення в роботі дослідника (2 год.)

Основні етапи дизайн-мислення: емпатія, визначення проблеми, генерація ідей, прототипування та тестування. Розвиток критичного мислення та перевірка аргументів. Виявлення фактів, припущень, суджень та необґрунтованих висновків у запропонованих текстах. Аналіз когнітивних упереджень та їхнього можливого впливу на результати наукового дослідження. Групова робота з генерації альтернативних

способів вирішення запропонованої проблеми. Використання методів мозкового штурму та дизайн-мислення.

Самостійна робота: Аналіз практичних кейсів застосування дизайн-мислення у науці, освіті, бізнесі та суспільній діяльності.

Тема 4. Пошук та критичний аналіз наукової інформації (2 год.)

Практичний пошук наукової інформації за ключовими словами та пошуковими запитами. Робота з Google Scholar, BASE, електронним каталогом Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та іншими академічними ресурсами тощо. Визначення первинних і вторинних джерел наукової інформації. Розмежування наукових, науково-популярних та ненаукових джерел. Визначення проблеми, мети, методів, основних результатів та висновків. Оформлення бібліографічних покликань і списку використаних джерел відповідно до встановлених вимог.

Самостійна робота: Оцінювання достовірності, актуальності та релевантності наукової інформації. Виявлення сумнівних і ненадійних джерел.

Тема 5. Штучний інтелект як інструмент наукової діяльності (2 год.)

Можливості генеративного штучного інтелекту в навчальній та дослідницькій діяльності. Поняття промпту та основні принципи формування ефективних промптів. Переваги та обмеження використання генеративного ШІ. Відповідальне використання технологій ШІ у навчальній і науково-дослідній діяльності. Основні помилки при використанні ШІ дослідником.

Самостійна робота: Пошук фактичних помилок ШІ, наприклад вигаданих джерел, некоректних цитувань і необґрунтованих тверджень у відповідях генеративного ШІ.

Тема 6. Академічна доброчесність та етика дослідника (2 год.)

Сутність та основні принципи академічної доброчесності. Основні види порушень академічної доброчесності та відповідальність за їх вчинення. Правила цитування, перефразування та узагальнення авторського тексту. Розмежування коректного використання наукових джерел та академічного плагіату. Система забезпечення академічної доброчесності в Університеті Короля Данила. Основні нормативні документи та механізми запобігання порушенням академічної

добročесності в УКД. Етичні аспекти використання генеративного штучного інтелекту в освітній та науковій діяльності.

Самостійна робота: Аналіз відомих випадків порушення етики наукових досліджень: причини, наслідки та способи їх запобігання.

Тема 7. Академічне письмо та презентація результатів наукової діяльності (2 год.)

Сутність академічного письма та основні ознаки наукового стилю. Структура та логіка побудови академічного тексту. Особливості формулювання наукових текстів (тез, статей, курсових, кваліфікаційних робіт тощо). Основні вимоги викладу наукового матеріалу. Специфіка презентації результатів наукового дослідження відповідно до галузі знань та спеціальності. Способи представлення результатів наукового дослідження за допомогою таблиць, графіків, схем та інфографіки. Практика короткого академічного виступу. Дотримання таймінгу, взаємодія з аудиторією та ефективне використання візуальних матеріалів. Формування навичок аргументованої відповіді на запитання та ведення наукової дискусії.

Самостійна робота: Основні принципи підготовки наукової презентації: логічна структура, візуалізація та наочність представлення даних.

Зміст самостійної роботи здобувачів

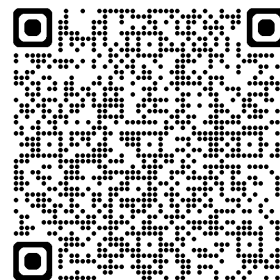
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	60	84
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	8	16
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	8	6
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	6	8
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	38	54

ПОЛІТИКА КУРСУ

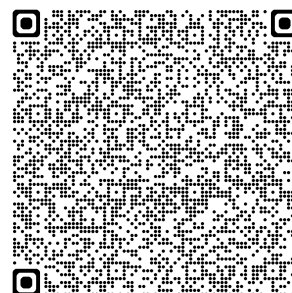
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

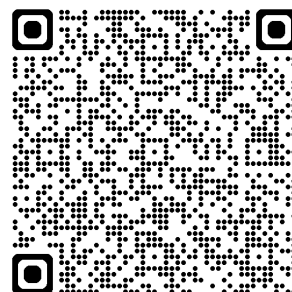
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

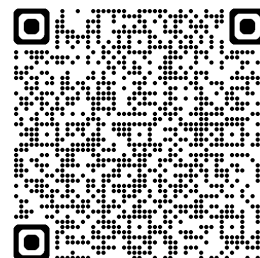
3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

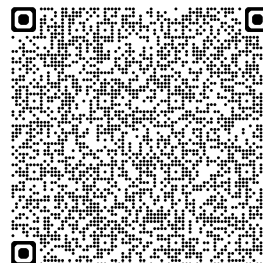
Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни “Етика в публічній службі” студентам надається можливість перезарахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

№ п/п	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перезараховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)
1.	—	—

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та

абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	<u>Метод навчання</u>	<u>Метод оцінювання</u>
ПРН 01. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.	лекція, бесіда бесіда-діалог	поточний контроль, усний контроль, тестовий контроль
	комп'ютерні і мультимедійні методи	поточний контроль, програмований контроль
	індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняння, узагальнення, конкретизація, виокремлення основного	поточний контроль, усний контроль, програмований контроль
ПРН 02. Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності	творчий, проблемно-пошуковий	поточний контроль, усний контроль, письмовий контроль
	дослідницький методи самостійної роботи вдома	поточний контроль, письмовий контроль, самооцінювання
	дискусія, диспут мозковий штурм	поточний контроль, усний контроль, самооцінювання

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

**Для вивчення навчальної дисципліни «Основи наукового пізнання»
необхідно:**

1. комп'ютер або ноутбук із доступом до мережі Інтернет для пошуку, опрацювання та систематизації наукової інформації, виконання практичних і самостійних завдань;
2. проєктор або інший мультимедійний екран для демонстрації презентацій, навчальних матеріалів та результатів практичної роботи;
3. доступ до електронних наукових ресурсів і пошукових систем (Google Scholar, BASE, електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та ін.) для пошуку й аналізу наукових джерел;

4. доступ до генеративних моделей штучного інтелекту (ChatGPT, Gemini та/або ін.) для опанування можливостей і принципів відповідального використання ШІ в навчальній та науково-дослідній діяльності;
5. офісне програмне забезпечення (Microsoft Office, Google Workspace або аналоги) для роботи з науковими текстами, таблицями, даними та створення презентацій;
6. доступ до програмних засобів та/або онлайн-сервісів для опрацювання бібліографічних даних з метою дотримання принципів академічної доброчесності;
7. хмарні сховища даних (Google Drive або аналоги) для зберігання навчальних матеріалів, обміну файлами та організації спільної роботи;
8. навчальна, наукова та довідкова література, передбачена програмою навчальної дисципліни.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи		40	25	40
Всього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Критерії оцінювання поточного контролю

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі

	здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.
--	---

Критерії оцінювання підсумкового контролю

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. – Харків : Право, 2019. – 368 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf (дата звернення: 27.08.2026).
2. Козубцов І. М. Методологія наукових досліджень : конспект лекцій. – Луцьк : ЛНТУ, 2022. – 242 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0054014.pdf> (дата звернення: 27.08.2026).
3. Курок О. І., Зінченко В. П., Лівінський О. М., Гридякін В. О. Методологія і методи наукових досліджень : навчальний посібник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Глухів, 2024. 216 с. — систематизує методологію, методи й технології дослідницької діяльності. URL: <https://repository.gnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/af4fa4f8-28c8-4d3d-9a96-cc33205330be/content> (дата звернення: 27.08.2026).
4. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. М. Булавинець, В. П. Горин, О. В. Квасниця та ін. ; за ред. В. П. Горина. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2023. 170 с. URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/1bcf27ff-03bd-44fa-953a-3ea9bfb22d0f/content> (дата звернення: 27.08.2026).
5. Невлюдов І. Ш., Олександров Ю. М., Андрусевич А. О., Чала О. О. Основи наукових досліджень : підручник. Prague : OKTAN PRINT, 2024. 468 с. — комплексно охоплює вибір теми, об'єкт і предмет, методологію, методи, аналіз інформації та представлення результатів дослідження. URL: <https://www.dropbox.com/scl/fi/4f2mgapcnippunrfd0f6u/-/-docx.pdf?rlkey=srviwmosxmy35syl7qhrdlwl&st=brlgl6km&e=1&dl=0> (дата звернення: 27.08.2026).
6. Семенов О. Основи наукових досліджень: словник / О. Семенов, Даріуш В. Скальські ; за наук. ред. Ю. Ляного. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2026. 120 с. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/01041b9c-46a3-422b-9204-d48adbcb2f6b/content> (дата звернення: 27.08.2026).
7. Староста В. І. Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. 2-ге вид., випр. і доп. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с. — особливо корисний студентам для опрацювання структури дослідження: мети, об'єкта, предмета, завдань, актуальності та наукової новизни. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/27c321ae-91a5-48c4-aaf3-d996c3b2013a/content> (дата звернення: 27.08.2026).

8. Ateriya N. Exploring the ethical landscape of AI in academic writing. – Emerging Forensic Sciences, SpringerOpen, 2025. URL: <https://ejfs.springeropen.com/articles/10.1186/s41935-025-00453-1> (дата звернення: 27.08.2026).
9. Bender-Salazar R. Design thinking–driven problem solving as a powerful and disruptive method. – Journal of Innovation and Entrepreneurship, 2023. – SpringerOpen. URL: <https://innovationentrepreneurship.springeropen.com/articles/10.1186/s13731-023-00291-2> (дата звернення: 27.08.2026).
10. Lexis L., Julien B. How To Do Science. – Open Textbook Library, 2018. URL: <https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/1192> (дата звернення: 27.08.2026).
11. LibreTexts Project. LibreTexts (educational resource platform). – University of California, Davis, ongoing. URL: <https://libretexts.org/> (дата звернення: 27.08.2026).
12. Limongi R. The use of artificial intelligence in scientific research with integrity and ethics. – Future Studies Research Journal: Trends and Strategies, 2024. URL: <https://www.revistafuture.org/FSRJ/article/view/845> (дата звернення: 27.08.2026).
13. Rijo C., Barradas V., Galegos C., Pombo P. Design Thinking a Methodological Approach in Design Process: "3 seeds" as a Case Study. – In: Human Dynamics and Design for the Development of Contemporary Societies, AHFE International Conference Proceedings, 2022. URL: https://openaccess.cms-conferences.org/publications/book/978-1-958651-01-8/article/978-1-958651-01-8_19 (дата звернення: 27.08.2026).

Додаткова література

14. Алексеева С. Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність: виклики в умовах цифровізації *Витоки педагогічної майстерності*. 2024. №34. С.5-8. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745996/1/%D0%90%D0%BB%D1%94%D0%BA%D1%81%D1%94%D1%94%D0%B2%D0%B0%20_%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F.pdf (дата звернення: 27.08.2026).
15. Бабух І. Актуальність та специфіка сучасної методології наукових досліджень. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2023. №318(3). С. 291-294. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-45>
16. Педченко, Н., Бірта, Г., Карпенко, Н., Стрілець, В., Іваннікова, М. Математичні методи та методи статистичної обробки інформації у

- методології наукових досліджень. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2024. №3 (113). С.89-95. URL: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2024-3-12> (дата звернення: 27.08.2026).
17. Про академічну доброчесність : Закон України від 18.12.2025 № 4742-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text> (дата звернення: 27.08.2026).
18. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення: 27.08.2026).
19. Положення про академічну доброчесність / Університет Короля Данила. URL: https://docs.google.com/document/d/e/2PACX-1vRyIff2U_xY3RfSdVgIIUbUe3DTc3O-DDwExCbg3NQgDE4SL7jlzwupmNr1Cy5FP9KO5Vb6h-RM9b3U/pub (дата звернення: 27.08.2026).
20. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату / Університет Короля Данила. URL: https://docs.google.com/document/d/e/2PACX-1vQmB8HZWC08qZgFHyV8U1fQDu_H9R6BiuPviCIWhx2GrHaSjaxiLvZLFS2CRDE5KwV7JU7hd3XR7m/pub? (дата звернення: 27.08.2026).
21. Політика використання штучного інтелекту / Університет Короля Данила. URL: https://docs.google.com/document/d/e/2PACX-1vTj1w6QvtcVbZbXh9v3gqTBwe4JGhB-cwtzzt7PTNYFrFke--yXcC7VJOuCvG9nAL35Rf_NnfTqgVZA/pub? (дата звернення: 27.08.2026).

Електронні ресурси

22. Google Scholar: пошукова система наукової літератури. URL: <https://scholar.google.com/?hl=uk> (дата звернення: 27.08.2026).
23. ORCID: міжнародний реєстр унікальних ідентифікаторів дослідників. URL: <https://orcid.org/> (дата звернення: 27.08.2026).
24. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: офіційний вебсайт. URL: <https://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2026).
25. BASE (Bielefeld Academic Search Engine): пошукова система академічних вебресурсів. URL: <https://www.base-search.net/> (дата звернення: 27.08.2026).